

Extractos de Sección Femenina de la Falange Española y de las JONS - *Editat el 1958.*

Dilluns 4 de març - D'ON VENIM

1. Ten preparada una comida deliciosa para cuando él regrese del trabajo.
2. Ofrécete a quitarle los zapatos.
3. Habla en tono bajo, relajado y placentero.
4. Prepárate: retoca tu maquillaje, coloca una cinta en tu cabello. Su duro día de trabajo quizá necesite de un poco de ánimo y uno de tus deberes es proporcionárselo.
5. Durante los días más fríos debéis preparar un fuego en la chimenea para que se relaje frente a él.
6. Preocuparte por su comodidad te proporcionará una satisfacción personal inmensa
7. Minimiza cualquier ruido
8. Salúdale con una cálida sonrisa y demuéstrole tu deseo por complacerle
9. Escúchale, déjale hablar primero; recuerda que sus temas de conversación son más importantes que los tuyos.
10. Nunca te quejes si llega tarde, o si sale a cenar o a otros lugares de diversión sin ti.
11. Haz que se sienta a gusto, que repose en un sillón cómodo.
12. Ten preparada una bebida fría o caliente para él
13. No le pidas explicaciones acerca de sus acciones o cuestiones su juicio o integridad.
14. Recuerda que es el amo de la casa.
15. Anima a tu marido a poner en práctica sus aficiones e intereses y sírvele de apoyo sin ser excesivamente insistente.
16. Si tú tienes alguna afición, intenta no aburrirle hablándole de ésta, ya que los intereses de las mujeres son triviales comparados con los de los hombres.
17. Al final de la tarde, limpia la casa para que esté limpia de nuevo en la mañana.

Context històric

La Secció Femenina (SF) va ser una organització femenina fundada a Espanya l'any 1934 per Pilar Primo de Rivera, germana del fundador de la Falange, José Antonio Primo de Rivera. Durant la dictadura franquista (1939-1975), la SF va ser l'única organització femenina legal a Espanya i va tenir un paper crucial en la promoció de la ideologia del règim i en el control social de les dones. Entre les seves funcions hi havia: l'adoctrinament en els principis del nacionalcatolicisme, la ideologia oficial del règim franquista. Això es feia a través de cursos, conferències, publicacions i activitats culturals. També exercia un control social de tots els aspectes de la vida de les dones, des de la seva educació fins al seu treball. L'organització tenia una branca juvenil, anomenada "Flechas", que s'encarregava d'adoctrinar les nenes i preparar-les per al seu futur rol com a dones falangistes. I, finalment, realitzava alguns serveis socials a les dones, com ara assistència mèdica, educació i formació professional. No obstant això, aquests serveis estaven condicionats a la fidelitat al règim i eren prestats per dones que eren obligades a una espècie de servei obligat de manera gratuïta.

De dona lliure a “bona muller”

Parlar de dona durant els anys que envolten la Guerra civil i següents és parlar d'una història de drets perduts i deures adquirits en molt pocs anys de diferència. La constitució republicana del 1931 contenia lleis igualitàries com al que otorgava als homes i dones majors de 23 anys els mateixos drets electorals, la que establia que el matrimoni era una unió en igualtat de drets per ambdós sexes, o la que fins i tot observava mesures com el divorci. Durant la guerra, quan la majoria dels homes havien marxat al front, les dones van ocupar la feina al camp, a les fàbriques i a les institucions sanitàries. Després de la guerra, ja sota el règim franquista, la dona es va trobar en un nou paper, centrat en ser bona patriota, bona catòlica i bona muller, passant a estar sotmesa a la voluntat i autoritat del marit.

La SF defensava una visió heteropatriarcal de la societat. Les dones havien de ser submises als seus marits, dedicar-se a la cura de la llar i la família i no participar en la vida política. La SF considerava que el treball de la dona fora de la llar era una amenaça per a la família i per a l'ordre social. L'ideal de dona falangista era una dona femenina, abnegada, lliurada a les tasques pròpies del seu sexe, submissa, austera, bolcada en els altres, invisible, subordinada i complementària a l'home.

De fet, durant la dictadura les lleis van acompanyar aquest ideal de dona. Les dones no tenien independència jurídica ni econòmica, sempre necessitaven autorització del marit o el pare per fer qualsevol cosa. No es podien divorciar. No tenien la tutela dels fills. La violència de gènere contra les dones era considerada un delictes menor, l'adulteri estava

penat amb presó (només en el cas de les dones) i, fins i tot no existia el concepte de violació dintre el matrimoni.

Què podem treballar amb l'alumnat

1) Les idees i comportaments que hem heretat de tants anys d'adoctrinament franquista.

Per exemple:

- Les dones han de satisfer les necessitats dels homes i de la família. Podem reflexionar que **les relacions han de ser equitatives i justes hi ha d'haver respecte i reciprocitat**, no hem de satisfer les necessitats de ningú de manera obligada, però també podem observar que sovint s'educa a les noies per atendre les necessitats familiars i fer-se'n responsable i potser, en alguns casos, els nois no reben la mateixa educació.
- La dona ha de ser submissa i callada. Podem reflexionar que **tots hem de ser lliures d'expressar les nostres opinions**, però encara avui dia, és freqüent que els homes ocupin més espai en les converses de grup i sovint en l'espai públic en general).
- El consentiment sexual i l'autocontrol dels homes. Dins les idees que difonia la falange hi havia inclòs el fet que la dona havia de proporcionar satisfacció sexual al marit i sovint s'educa als nois en la idea que el seu desig sexual era natural, que no l'havien de reprimir i les dones estaven allà per satisfer-lo sempre que volguessin. Podem reflexionar que: en **les relacions sexuals sempre hi ha d'haver consentiment i desig mutu**, sempre per part de les dues parts. Avui dia, encara, sovint es qüestiona la idea del consentiment i del desig com un element bàsic de les relacions sexuals.
- La cosificació o objectificació de la dona. La idea que les dones 'hem d'estar guapes' per satisfer la mirada masculina com si fossin un objecte ('idea de la dona florero') es desprèn del text proposat. Aquesta idea encara la podem veure reflectida en la cosificació de la dona, sovint tractada com un objecte per ser mirat i per ser contemplat, i posseït pels homes.

2) L'adoctrinament també afectava negativament el gènere masculí. Aquest adoctrinament afectava a les dones, però també als homes i als fills barons, entenent que **per a ells també hi havia associat un ideal masculí autoritari i violent del qual no es podien allunyar si no volien ser castigats**. Per exemple: pares que volien exercir el rol de pare o parella d'una manera no autoritària. Aquells que volien relacions més afectuoses, dolces, igualitàries i, per exemple, volien jugar o atendre els fills, o respectar la independència de les seves dones i de la família eren criticats per fer-ho i es qüestionava la seva masculinitat. O fills que mostraven els seus sentiments en públic o mostraven interessos no considerats masculins eren, sovint, castigats amb violència.

3) La condició de la dona en l'actualitat. De quina manera tots aquests comportaments i rols segueixen associats encara avui als nostres gèneres.